

Státní veterinární dozor v roce 2024

29. 01. 2025

V Praze dne 29. 1. 2025 - Tisková zpráva - Státní veterinární správa (SVS) v loňském roce řešila výskyt rekordních více než pěti desítek ohnisek ptačí chřipky v chovech. Po patnácti letech se do České republiky vrátila nákaza katarální horečka ovcí (KHO). Veterinární dozor výrazně zaměstnávala také pokračující opatření proti africkému moru prasat z Libereckého kraje. Dále rostl a rekordní výše dosáhl počet podnětů podávaných občany na možné týrání zvířat. Objem vybraných pokut dosáhl historické výše 34,5 milionu Kč. To vše navzdory tomu, že se SVS musela vypořádat se snížením počtu zaměstnanců v souvislosti s úsporami v resortu.

V loňském roce bylo v tuzemských chovech drůbeže a ptáků chovaných v zajetí postupně potvrzeno 53 ohnisek vysoce patogenní ptačí chřipky, což byl historicky nejvyšší počet ohnisek této nákazy na území ČR v průběhu kalendářního roku. Většina ohnisek byla zjištěna v malochovech drůbeže (celkem 43), v komerčních chovech bylo potvrzeno 10 ohnisek.

Začátkem září byl v ČR po patnácti letech potvrzen výskyt katarální horečky ovcí (bluetongue). Vyšetření potvrdilo nákazu u plemenného berana chovaného na farmě na Sokolovsku. Od září do konce prosince 2024 bylo v ČR následně potvrzeno celkem 114 ohnisek KHO v Ústeckém, Karlovarském, Libereckém, Středočeském, Jihočeském, Plzeňském kraji a v kraji Vysočina. V potvrzených ohniscích byla nařizována mimořádná veterinární opatření v souladu s legislativou. Pásmo nákazy s dopady na chovatele a obchodníky postupně zahrnulo celou republiku.

„Na základě výsledků entomologického monitoringu bylo 29. listopadu 2024 v ČR vyhlášeno období sezónně prosté KHO. To bude platit do doby, kdy opět začnou být tiplíci přenášející nákazu aktivní. Dá se předpokládat, že se KHO budeme intenzivně zabývat i v letošním roce,“ uvedl ústřední ředitel SVS Zbyněk Semerád.

V důsledku zhoršování nálezové situace byla v průběhu roku několikrát rozšířena uzavřená pásma kvůli výskytu afrického moru prasat v Libereckém kraji, naopak příznivý vývoj v oblasti umožnil zrušit opatření v blízkosti České Lípy. Celkem bylo v ČR loni potvrzeno 27 případů AMP u prasat divokých (13 ulovených a 14 nalezených uhynulých). Poslední pozitivní případ byl na Liberecku potvrzen koncem srpna. V průběhu roku SVS přijala strategii s cílem tlumit a postupného vymýcení AMP na území státu. V souladu s touto strategií pomáhali v závěru roku s odstřelem divočáků ve vybraných honitbách policejní střelci. Tato spolupráce pokračuje i v letošním roce.

„Pozitivní je fakt, že se díky přijímaným opatřením AMP nedostal do žádného chovu prasat domácích a také to, že se podařilo nákazu udržet v již zasažených oblastech. Domníváme se, že kladný dopad měla spolupráce s policejními střelci, proto pokračuje i letos,“ uvedl Semerád.

Počet kontrol v oblasti potravin živočišného původu v loňském roce meziročně mírně vzrostl. Veterinární inspektoři provedli bezmála 38 400 kontrol, zhruba o šest procent méně než v roce 2023. Spektrum závad bylo podobné jako v předchozích letech. Nejčastěji byly zjišťovány závady ve správné výrobní a hygienické praxi (24 %), označení výrobků (17 %), manipulaci s produkty (13 %), vedení dokumentace (12 %), čištění a sanitaci (9 %) a sledovatelnosti (9 %).

Zásadní rolí SVS je zajištění stálého dozoru na jatkách a tím zdravotní nezávadnosti masa a dalších živočišných produktů na domácím trhu. Na jatkách a ve zvěřinových závodech dozоровало v loňském roce více než 400 veterinárních lékařů a techniků. Celkové porážky hlavních kategorií zvířat na českých jatkách loni meziročně mírně vzrostly na více než 119 milionů kusů. Pokračoval rostoucí počet skotu poraženého mimo jatky, poraženo takto bylo téměř 11 000 kusů zvířat. Ve srovnání s rokem 2018 byl loni počet ročně takto poražených zvířat více než desetinásobný. Svědčí to o zodpovědnějším přístupu chovatelů ke zvířatům, jež nemohou být přepravena na jatky, aniž by trpěla.

Veterinární inspektoři každý rok uskuteční tisíce kontrol zaměřených na dodržování podmínek welfare u hospodářských i zájmových zvířat. V roce 2024 provedli v této oblasti více než 6 800 kontrol, meziročně zhruba o 150 méně. Rok od roku se zvyšuje množství podnětů podávaných občany pro podezření na týrání zvířat, loni na jejich základě proběhla již více než polovina výše uvedených kontrol. Procento zjištěných závad v chovech hospodářských zvířat dosáhlo 21,7 % (předloni 20,3 %), u zájmových zvířat dosáhl podíl kontrol se závadou 27,6 % (v roce 2023 to bylo 28,5 %). Nejčastějšími nedostatky byly nevhodné podmínky chovu, omezování výživy a napájení, nezajištění veterinární péče, nezabezpečení zvířete proti úniku.

„SVS na základě svých zjištění postoupila obecním úřadům obcí s rozšířenou působností bezmála pět stovek podnětů. V 11 nejzávažnějších případech předala SVS Policii ČR podnět pro podezření ze spáchání trestného činu,“ sdělil Semerád.

Velmi důležitá je také úloha veterinárního dozoru při odbavování zásilek živých zvířat a živočišných produktů při vývozu. Za loňský rok veterinární inspektoři vydali a potvrdili po provedené veterinární kontrole více než 12 300 zásilek živých zvířat a živočišných produktů do třetích zemí, což bylo meziročně o 100 více. Zatímco počet odbavených zásilek živých zvířat klesal, vývoz živočišných produktů rostl. Zástupci SVS ve věci usnadňování vývozu živočišné produkce z ČR do třetích zemí vedou řadu dlouhodobých jednání se zahraničními partnery. V loňském roce nově vyjednali či aktualizovali 29 vývozních osvědčení pro vývoz do třetích zemí.

Pohraniční veterinární stanice na pražském Letišti Václava Havla v loňském roce odbavila 830 zásilek veterinárního zboží, meziročně o 116 více. Zamítnutých a nevpuštěných do země bylo 53 zásilek, oproti roku 2023 takřka dvojnásobek. Mezi komodity nejčastěji dovážené ze třetích zemí patřily v loňském roce doplňky stravy, zárodečný materiál či krmiva pro zvířata. Pokud jde o živá zvířata, dovážely se letecky nejčastěji akvarijní ryby, ale také terarijní či ZOO zvířata.

Petr Vorlíček
tiskový mluvčí SVS

Prezentace ke stažení